

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Наградэхэмрэ рэзэныгъэ тхылъхэмрэ къаратыжыгъэ

Гъэсэнэгъэм, наукэм, медицинэм, культурэм, юриспруденцием, нэмыкI лъэныкъохэм Иоф ащызышIэхэу къэралыгъо ыкIи республикэ тынхэр, щытхьуцIэхэр къызыфагъэшъошагъэхэм тыгъуасэ, гъэтхапэм и 3-м, Правительствэрэ зычIэт Унэм къышаратыжыгъэх. АР-м и Президент шгъэрылъ къыфишыгъэу а Иофыр ыгъэцэкIагъ АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэм. Зиофшлагъэ тын лъапIэхэмкIэ къыхагъэщыгъэхэм пстэумэ апэу ар къафэгущыуагъ, псауныгъэ ялэу, гъэхьагъэхэр ашыхэзэ лъыкIотэнхэу къафэлъауагъ.

Нэужым УФ-м и Президент иунашъокIэ унагъом илъ хэбзэшIухэм ягъэпIтэнкIэ, кIэлэлъыкIухэм яшIункIэ гъэхьагъэхэр зэришыгъэхэм фэшиI ордэнэу «Родительская Слава» зыфилоу къыфагъэшъошагъэр къыритыжыгъэ Шэуджэн районым ит къутырэу Хапачевым игурыт еджапIэ икIэлэегъаджэу Батмыт Асланхъан. Джащ фэдэу УФ-м и Президент иунашъокIэ «УФ-м шIэныгъэхэмкIэ изаслуженнэ ИофшIэшху» зыфилорэ цIэр къыфагъэшъошагъэ филологие шIэныгъэхэмкIэ докторэу, профессорэу, АРИГИ-м ипащэу игуадзэу Мамый Руслан, «УФ-м изаслуженнэ кIэлэегъадж» зыфилорэ цIэр къыфагъэшъошагъэ Адыгэ къэралыгъо университетым епхыгъэ Мыекъопэ къэралыгъо гуманитартехническэ колледжым ипащэу Владимир Василадди.

АР-м и Президент иунашъокIэ зыщылэжыгъэхэр лъэныкъохэмкIэ заслуженнэ цIэхэр къафэгъэшъошагъэхэу ар къэзыушыхьатыр тхылъхэмрэ бгъэхалъхьэ-

хэмрэ къаритыжыгъэх медицинэ профилатикэмкIэ Адыгэ республикэ гупчэм иврач-цашIэу Бэгъ Муслимэт, Мыекъопэ район судым итхьаматэу Аульэ Мыхьамэд, АР-м хэгъегу кIоцI ИофхэмкIэ и Министерствэ и ГИБДД ипащэу Лыхэсэ Юрэ, «Эстраднэ ордэкъэлонымкIэ студиеу «Шпаргалка» зыфилорэм ипащэу Валерий Васьковцовым.

ИпIэлэсэнэгъэшхо зэрахэлъым ыкIи яИофшIэн гъэхьэгъэшхохэр зэрэщашыгъэхэм афэшиI 2009-рэ илъэсым икIэуххэмкIэ АР-м и Президент зыфэрэзэу къыхигъэщыгъэ къулыкIушIэхэм ар къызщилорэ тхылъхэр Премьер-министрэм игуадзэу къаритыжыгъэх. Къыхагъэщыгъэхэм ащышых АР-м финансхэмкIэ иминистрэу Долэ Долэтбий, экономикэ хэхьоныгъэхэмрэ сатIумрэкIэ министрщыгъэу, непэ стандартизациемкIэ, метрологиемкIэ ыкIи серти-

фикациемкIэ Адыгэ республикэ Гупчэм ипащэу Матыжъ Аслан, мэкIумэщ хьызмэтымкIэ министрэу Юрий Петровыр, культурэмкIэ министрэм игуадзэу Васильеу Нафисэ, ныбжыкIэ ИофхэмкIэ Комитетым ипащэщыгъэу, непэ АР-м и Президент иIэпылэгъоу ПIатIыкъо Аслан, АР-м и Президент ипресс-къулыкIу ипащэу Беданыкъо Ильяс, нэмыкIхэр.

Урысые лъэпкIэ зэнэкIокIоу «Женщина России» зыфилорэм АР-мкIэ текIоныгъэр къыщыдзыхыгъэу Тэхьутэмыкъое район гъэзетэу «Согласие» зыфилорэм шгъэдэжIыж зыхьырэ исекретарэу Цушъхьэ Марзыет къыфагъэшъошэгъэ дипломыри мы зэлукIэгъум къыщыратыжыгъэ.

ХЪУТ Нэфэст.

Сурэтыр А. Гусевым къытырыхыгъэ.

Лыхъужыгъэ фэгъэхьыгъагъ

Советскэ Союзым и Лыхъужыгъэу, усакIоу, журналистэу Андырхъое Хъусенэ къызыхъугъэр илъэс 90-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ цIыф зэхэхьэшхо гъэтхапэм и 2-м ащылагъ къуаджэхэу Хьакурынэхьаблэрэ Мамхыгъэрэ.

Зэхэхьэм къекIолагъэхэм ащыщыгъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэр, Адыгеим итхакIохэм я Союз итхьаматэу МэщбэшIэ Исхьакъ, Урысые политическэ партиеу «Единэ Россия» ичIыпIэ политсовет нахьыжхэм я Советэу щызэхэщыгъэм итхьаматэу Бэджэнэ Мурат, Андырхъое Хъусенэ ыцIэ зыхьырэ республикэ кIэлэегъаджэ колледжым идиректорэу Ацумыжъ Казбек, контр-адмиралэу Тхьагъэлэсэу Мэджыдэ, Адыгеим иминистрэхэм я Кабинет хэтхэм ащыщхэр, республикэ Парламентым идепутатхэу Шэуджэн районым щыхадзыгъэхэр, къоджитIум ащыщхэу фэшъаф чIыпIэхэм ащыпсэхурэр, журналистхэр.

Къэзэрэутоигъэхэр апэу Лыхъужыгъэ имузееу Хьакурынэхьаблэ дэтым кIуагъэх. Музейм ыпашъхьэ Андырхъое Хъусенэ исаугъэтэу щытым къэгъагъэхэр кIэралъхьагъэх, ащ ыуж музейм чIахьэхэ, ащ изалхэр къаплъыхьагъэх. ЕтIанэ народнэ культурэм ирайон Гупчэ юбилеим фэгъэхьыгъэ торжественнэ зэлукIэ щылагъ. Ащ къыщыгушылагъэх Шэуджэн район администрацием ипащэу Хьуажъ Налбий, Алексей Петрусенкэр, район Советым итхьаматэу Гышц Долэтбий, МэщбэшIэ Исхьакъ, нэмыкIхэри.

А мафэм къуаджэу Мамхыгъэ дэт гурыт еджапIэм Андырхъое Хъусенэ ыцIэ зэрэфаусыгъэм фэгъэхьыгъэ митинг щылагъ. Гурыт еджапIэр зычIэт унэм лыхъужыгъэ фэгъэхьыгъэ шIэжэ пхъэмбгъоу тырагъэуагъэр а мафэм къызэлэуахыгъ.

Лыхъужыгъэ фэгъэхьыгъэ зэхэхьэр зэрэкIуагъэр нахь игъэкIотыгъэу тигъэзет къыхиутышIт.

ЛIЭХЪУСЭЖЪ Хьаджэсэртбий.

«Африканскэ тэлаум» пэшIуекIогъэным инамалхэр зэрахьэх

Краснодар краим ичIыпIэ зырызхэм мы аужырэ уахьтэм «Африканскэ тэлаум» зызэрашиушгъомбгъугъэр тигъэзет мызэу-мытIоу къыхиутыгъ. Мэзаем и 12-м къыщегъэжыгъэу и 16-м нэс Крыловской районым итхэ 000-хэу «Макаренкэм», «Зарям» уз Iаер ащагъэунэфыгъ ыкIи къо 3851-рэ агъэкIодыгъ. Джащ фэдэу мыщ къапэблэгъэ унэе хьызмэтыгъэм ащыщхэм алыгъ къохэм узыр къапыхьагъ. ТIэкIу тешилагъэу мы вирусым ыпкIэ къыкIыкIэ къалэу Псыфабэ пэмычыжъэу мэзыкъуитIу щылагъ, ар лабораторнэ уплъэкIунхэм къагъэнэфыгъ.

ТхьамыкIагъом пэшIуекIогъэным пае Краснодар краим щызэхэщыгъэ хэушъхьэфыкIыгъэ комиссием иунашъокIэ узыр къызынэсын зылъэкIышIт чIыпIэхэу километри 100-м къы-

хиубытхэрэм Иофтхьэбзэ гъэнэфагъэхэр ащырагъэкIокIых.

ГумэкIыгъор зышъхьэщыт районхэм Адыгеир зэрэпэблагъэр къыдыхалыгъти, охьтэ гъэнэфагъэм къыкIоцI Краснодар

краим щылагъ къохэр ыкIи къол продукцияер Адыгеим щылубгъэкIын уфимыгъэу унашъо ашыгъ. Джырэ лъэхьан «африканскэ тэлаур» тиереспубликэ къымыхьаным фэшиI АР-м икIэлэхэм ыкIи ирайонхэм ащылэ ветеринарнэ къулыкIухэм Иофыгъо макIэп зэшIуахырэ, профилактическэ Иофтхьабзэу зэхэщытхэм япхыгъэ план гъэнэфагъэ щыI. Уз Iаем пэшIуекIогъэным пае республикэм имуниципальнэ образованийхэм ящыкIагъэр зэкIэ алэклагъэхэ. Инфекцием зымышъомбгъуным фэшиI Джэджэ, Шэуджэн, Красногвардейскэ, Тэхьутэмыкъое, Коцхьэблэ ыкIи Мыекъопэ районхэм вете-

ринарием икIэралыгъо учреждениехэу ащылэхэм ящыкIэгъэ хэушъхьэфыкIыгъэ техникэр, нэмыкI пкыгъохэри алэклалых. Предприятиехэу къохэр, былымхэр зыщыауыкIэхэрэм ыкIи переработкэ зыщашыгъэрэм яветеринар-санитарнэ зыгет ауплэ-кIу, къоыр зыщылагъ чIыпIэхэр шэпхьэ гъэнэфагъэхэм адештэмэ зэрагъашIэ.

Джащ фэдэу амыгъэунэфыгъэ чIыпIэхэм къохэр ыкIи къол продукцияер ащыпIэ зэрэмышъушIт хэти зыщыгъэгъушIэ хьушIтэп. Илъэсэу къыхьагъэм къыщегъэжыгъэу мы лъэныкъомкIэ шапхьэхэр тьогогъуи 7-рэ аукуыагъэу республикэм къы-

щыхагъэщыгъ, законыр зымыгъэцэкIэхэрэм административнэ пшгъэдэжIыж арагъэхьыгъ.

«Африканскэ тэлаум» тхьамыкIагъоу къызыдыхьын ылъэ-кIышIтыр цIыфхэм агурыгъэлогъэным пае чIыпIэ зыгъэорышIэжыын органхэм яИофшIэн зэрэзэхэщэрэм бэ епхыгъэр. Ащ фэшиI ветеринарием икъулыкIу ахэм Иоф адешIэ. Шъугу къэдгъэкIыжыын мы узыр цIыфымкIэ зэрэмышынагъор, ау былымэу зынэсырэр псынIкIэу егъэсымаджэ, нэужым егъалIэ. Вирусым пэшIуекIорэ Iээгъу уц джырэ лъэхьан дунаим къыщыагъушIысыгъэп.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Ыпэрэ зэхэщаклэхэм афэдагъэп

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм хэбзэ-ихъухъанымкIэ, законностымкIэ ыкIи чIыпIэ зыгъэорышIэ-жыным иIофыгъохэмкIэ и Комитетэу Галина Орловар зипащэм муниципальнэ гъэпсыкIэ зилэ къалэхэм ыкIи районхэм янароднэ депутатхэм я Советхэм ятхъаматэхэр зыхэлэжъэхэр семинар-зэулкIэ ильэс зауэ хъугъэ зыщазэхисэрэр. ЧIыпIэу зыщырекIокIыштыр ренэу зэблахъузэ, а Ифтхьабзэр район гупчэхэм ащызэхасщэ. ЗэшIохыгъэн фэе Иофыгъо шъхьалэхэу къэуцухэрэм семинар-зэулкIэм щатегушIуIэх, яеплъыкIэхэмкIэ ащызэхэжъыкIэ, шIэгъэн фаехэр агъэнафэх ыкIи рахъухъэгъэ гухъэхэр зэрагъэзэкIэжыгъэхэр шыкIэр къыкIэлъыкIорэ зэулкIэгъум щызэфэхьысыжы.

Тыгъуасэ, гьэтхапэм и 3-м, Мыекъопэ къэлэ администрацием щыкIогъэ джаш фэдэ семинар-зэулкIэм зэхэщакIэу илагъэр ыпэрэхэм афэдагъэп. Михаил Черниченкэр зипэщэ муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрацие къызэтынкIыгъэ ильэсым Иоф зэришIагъэм ехьылэгъэ отчеттэу къалэм илIыкIо орган идепутатхэм апашъхъэ ащ къыщышIыгъэм едэлугъэным

ыкIи мужкIэ тегушIуIэгъэным атегъэпсыкIыгъэу ар зэхасщэ-гъагъ.

Семинар-зэулкIэм иIофшIэн хэлэжыгъэх Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий Ивановыр, Парламентым хэбзэихъухъанымкIэ, законностымкIэ ыкIи чIыпIэ зыгъэорышIэжыным иIофыгъохэмкIэ и Комитет итхъаматэу Галина Орловар, Парламентым идепутатхэм ащышхэр, народнэ депутатхэм якъэлэ ыкIи район Советхэм ятхъаматэхэр, къалэу Мыекъуапэ инароднэ депутатхэр, нэмыкIэхэу рагъэблэгъагъэхэр.

Семинар-зэулкIэр къызэуи-хыгъэ къалэу Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет итхъаматэу Вадим Николаевым ыкIи агъэнэфэгъэ Иофыгъом къэзэрэугъоигъэхэр зыщегъэгъозэхэ уж ащ гушIуIэр ритыгъ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий Ивановым.

— ШъушIуIуауэ, — къылуагъ ащ, — федеральнэ законэу Урысые Федерацием и Президент зыкIэтхагъэм тегъэпсыкIыгъэу УФ-м и Федеральнэ ЗэулкIэ идепутатхэм апашъхъэ УФ-м и Правительствэу Иоф зэришIагъэм ехьылэгъэ отчет ильэс къэс къыщышIын фаеу зэрагъэнэфэ-

гъэр. Джаш фэдэу муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» ипащэу Михаил Черниченкэм къалэм илIыкIо орган идепутатхэм апашъхъэ къызэ-тынэкIыгъэ ильэсым Иоф зэрашIагъэм ехьылэгъэ отчет негъэ къыщышIышут. Къылотэшт къалэм ибюджет мылькыу зытэлыгътэгъэ Иофыгъохэм зэрапэлуагъэхъэгъэ, социальнэ Иофыгъохэр зэрэзэшIуахыгъэхэ шыкIэр, цIыфхэм яшIуагъэ нахьышIу шIыгъэным епхыгъэ Иофыгъохэу къэлэ администрацием зэрихъагъэхэр, джаш фэдэу нэмыкI лъэныкIохэм и къащыгушIу. А шыкIэр тапэкIэ къэлэ ыкIи район пстэуми ащыгъэфедэгъэн фаеш, семинар-зэулкIэм мужым мы Ифтхьабзэр зэрэзэщыгъагъэр щызэфэхьысыжышут.

Зыгъэпсыфгыгъо кIэкIым муж зэкIэ къэзэрэугъоигъэхэр едэлугъэх Михаил Черниченкэм докладэу къышIыгъэм. ЗытегушIуIэгъэхэ Иофым ехьылэгъэу къалэм илIыкIо орган идепутатхэм унашъоу ашIыгъэм къыщелэ къэлэ администрацием къызэтынкIыгъэ ильэсым Иоф зэришIагъэр хъункIэ лыгъэгъэнэу.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

Сурэтыр тэзыхыгъэр Исшынэ Аслъан.

Ветеранхэр агъэшIуагъэх

Бзыльфыгъэхэм ядунэе мафэу къэблагъэрэм ипэгъокIэу гьэтхапэм и 3-м УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм Хэгъэгу зэошхом иветеранхэу тылым щылажыгъэхэм зыщэфэгушIогъэхэ мэфэки зэулкIэгъу Мыекъопэ гурьт еджапIэу N 1-м щызэхыщыгъ. Мэфэки Ифтхьабзэм хэлэжыгъэх ПенсиехэмкIэ фондым и Адыгэ республикэ къутамэ ипащэу, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу Къулэ Аскэрбий, ащ игуадзэу Мамый Римэ, Хэгъэгу зэошхом иветеранхэр, еджапIэм икIэлэегъаджэхэр ыкIи икIэлэеджакIохэр.

ЗэулкIэр къызэуи-хыгъэ ыкIи зэришIагъэ еджапIэм ипащэу Лариса Кажарином. Хэгъэгу зэошхом ильэхъан тылым щылажыгъэ бзыльфыгъэхэм кIынэу альэгъугъэр зэулкIэм екIоллагъэхэм кIэкIэу ащ къафилоагъ. Фашист техакIохэм язаохэзэ, ТекIоньгъэшхоу тинарод къыдихыгъэм ахэм ялахышхо зэрэхэлъыр къылуагъ. Нэужым кIэлэеджакIохэм къагъэхъазырыгъэ мэфэки программэу заом фэгъэхыгъэ орадхэмрэ усэхэмрэ-кIэ баигъэр ветеранхэмрэ хьакIэхэмрэ къафагъэ-лъэгъуагъ. ЗэулкIэм иторжественнэ пычыгъо зауым гушIу-Иэр ратыгъ УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм ипащэу Къулэ Аскэрбий. Ветеран лъапIэхэу зэулкIэм къекIолагъэхэм ахэтыгъэ бзыльфыгъэхэм ямэфэкиэу къэблагъэрэмкIэ ар къафэгушIуагъ.

Псауныгъэ пыгъэ яIэнэу, мэфэки мэфэ дэхабэ ящыIэныгъэ джыри бэрэ къыхэфэнэу, яунагъохэм адэтхъэнхэу къафэлэлуагъ.

ЗэулкIэгъум икIэхым Къулэ Аскэрбий Хэгъэгу зэошхом зауухыгъэр ильэс 65-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхыгъэ юбилейнэ медальхэр тылым щылажыгъэ ветеранхэм аритыжыгъ.

ЕЛБЭШЭ Руслан.

Сурэтыр Исшынэ Аслъан къытырихыгъ.

КЪЭБАРЫКIЭХЭР

ТекIоньгъэм ия 65-рэ ильэс ипэгъокI

Тарихъым теплэ

Хэгъэгу зэошхом текIоньгъэр къызыщыдадыгъэр ильэс 65-рэ зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ концертэу Лъэустэнхъаблэ куьлтурэмкIэ и Унэ щыкIуагъэм патриотическэ ыкIи интернациональнэ пIуныгъэмкIэ мэханэ ин иIэу зэхэщакIомэ алыгъагъ.

кIуагъэх. УФ-м искусствэхэмкIэ изаслуженнэ ИофшIэгъэху, Урысыем изаслуженнэ артистэу, УФ-м и МВД илауреатэу Сергей Зверевыр, оредылохэу Кристина Игнатъевар, Андрей Евдокимовыр, нэмыкIэхэри концертхэм ахэлэжъэх.

Лъэустэнхъаблэ щыкIогъэ пчыхъэхэхэхэм бздэжэшIагъэ зезыхъагъэмэ пшъэдэкIыжъ ягъэхыгъэнымкIэ федеральнэ къулыкIуым АР-мкIэ и ГъэорышIапIэрэ къулыкIуыр зыхы-хэрэмрэ еплыгъэх. «Офицеры» зыфилоэр оредыр Андрей Евдокимовым къызыхъедзэм, залым чIэхэр къэтэджыкIи, щытыхэу едэлугъэх.

ТидзэкIолхэм лыхъужыныгъэу зэрэхъагъэр США-м, Англием, нэмыкI хэгъэгъухэм агъэ-цIыкIу ашIоигъоу нэпIу зыхэлэ къэбархэр зэрагъэлухэрэр, лыхъужыныгъэр жы зэрэмы-хъурэр, тишъафитыныгъэ фэ-зэуагъэхэр тшыгъушIэхэ зэрэ-мыхъушутыр, джырэ лъэхъан мамырныгъэр гъэпытэгъэныр зэкIэми зэдырялофэу зэрэщы-тыр Сергей Зверевым гушIу-сагъэ зыхэлэ щысэхэмкIэ къы-Ютагъэх.

ЕМТИЛЪ Нурбий.

Сурэтхэр зэхэхъэм къыщы-тырахыгъэх.

Къэралыгъо Думэр, партиеу «Единэ Россиер» якIэщакIохэу бздэжэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжъ ягъэхыгъэнымкIэ федеральнэ къулыкIуым пат-

риотическэ пIуныгъэм ехьылэгъэ пчыхъэхэхэхэхэр Урысыем щызэхещэх. Москва, Санкт-Петербург, Краснодар, нэмыкIэхэми зэхэхэхэр ащы-

Лыхъужыр агу къагъэкIыжыгъ

СССР-м и Лыхъужыгъэу, адыгэ лъэпкъым икIэлэ пIугъэу Андырхъое Хъусенэ къызыхъугъэр ильэс 90-рэ хъугъэ. Лъэпкъыр зэрыгушхорэ цIыфым фэгъэхыгъэ зэхэхэхэр, зэулкIэхэр Адыгеим ичIыпIэ зэфэшъафхэм ащыкIуагъэх.

Ильэс пчыгъэ хъугъэу Адыгэ кIэлэегъэдэжэ колледжым Андырхъое Хъусенэ ыцIэ ехы. Гъэсэныгъэм мы иучреждение чIэс нэбгырэ пэпч адыгэ кIалэм Хэгъэгу зэошхом лыгъэу щызэрихъагъэр дэгъоу ешIэ, ар хэти ищысэтэхыпI.

Колледжым ипащэ игуадзэу Шэуджэн Анжеликэ тызэрэщи-гъэгъозагъэмкIэ, лыхъужыым фэгъэхыгъэ Ифтхьабзэу зэхэщыгъэм къыдыхэлъытагъэу Андырхъое Хъусенэ янэ игукъэ-кIыжъхэм, усэхэм, тхыгъэхэм студентхэр къяджагъэх, гъэзет къыдагъэкIыгъ.

Нэужым лыхъужыым къыфизэлъахыгъэ мыжтэобгъум дэжэ кIэлэегъэдэжэ коллективымрэ студентхэмрэ щызэрэугъоигъэх, ащ къэгъагъэхэр кIэралъхъа-гъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Мызафэу зыдэзекIуагъэхэм ащыщыкI

Непэ Совет хабзэр зыубыхэрэм сашыщэп. Ащ бэ сэ къысфишIагъэр: сипIугъ, сыригъэ-джагъ, лэжапIи къыситыгъ. Ау, дэгъур — дэгъу, дэир — дэи.

Шъхъашэфыжы Бэчмызаий репрессииер аблэкIыгъэп. Апэрэ къуаджэм хъуалфыгъэ 61-рэ дашыгъ, ятIонэрэм — нэбгырэ 13. Нахьыбэм къагъэзэжыгъэп.

ДелэкIо Мурат, ильэс 74-рэ ыныбжъ. Ащ къеуатэ: «Сятэ Мосэ 1937-рэ ильэсым аубытыгъ. Хьапсыр Армавир дэтыгъ. Сятэ зэригъэлэзгъунэу сянэ мафэ горэм къалэм кIуагъэ сэри сибыгъэу. Пчъэлупэм сыкъыIуини, сянэ хьапсым чIэхъагъ. Милиционер горэм ыгу къысэгъуи, силэти, сянэ дэжэ сыхыгъ. Зыгори сятэ илэжыгъэп, баигъэп, тхьамыкIагъ».

Лышэ Иляс, ильэс 74-рэ ыныбжъ. «1937-рэ ильэсым сятэу Мыхъамэт аубытыгъ. А чэщым ышнахыжы дашыгъагъ. Тянэ

къынышхо телъэу типIугъ. Зятэ зилэмэ тыхъуапсэщытыгъ».

Ажыгъое Шыхъам ЖъорыкIо ыкIу, ильэс 69-рэ ыныбжъ. Ащ къеуатэ: «Сятэ зауытым сэ тхьамэфитIу сыныбжыгъэр, сшыпху ильэсипIыым итыгъ. Сятэ статъяшхо къыпалъхъэгъагъ ар Совет хабзэр тэзыдзынэу зызыгъэхъазырыштыгъэхэм ахэтыгъэу аIуи. Хабзэм ибэу тыкыигъэнагъ».

АнцокIо Рэмэзан Хъудэ ыкIу: «Сятэ 1939-рэ ильэсым аубытыгъ, сэ мэзитIу сыныбжыгъэр ащыгъум, сянэ изакъоу сэри, сшыпхунахыжыкIи типIугъ, тыригъэ-джагъ. Сятэ силагъэмэ, институтири къэсыгъуныгъэ... ЗэкIэ Сталиным илэжыгъэп. Сэ сызэрыгъ-гъэрэмкIэ, а уахъгъэр ежъ пае зыгъэфедатгъэхэр хъоигъэх».

Блахъохэр, ЖъорыкIохэр, Мэлахъохэр, Урысбамбэтхэр, Тимэхэр, Тэмэхэр — зэкIэми анэ-сыгъ репрессииер.

НАРТ Амин.

Шъхъашэфыжъ.

ТЕХНИКЭР ХЬАЗЫР, ИЩЫКЛАГЪЭХЭРИ ГУБГЪОМ ИХЬАГЪЭХ

Теуцожь районым мэкью-мэщымкIэ игьэорышлалэ илэшхьэтетэу Пшы-датэкьо Сулейман бэмшлэу гушылэгьу тызыфэхьум кызырэтиуагьэмкIэ, бжыхьэ лэжыгьэ гектар 10851-у ялэм изытет дэеп. Ахэм кIымафэр зэрэра-ызытэм узезгьынэу шыт. Зишуагьэ кьэклауагьэр хьызмэтшлалэхэм яспе-циалистхэм, ялэжыакохэм кIымэфэ мазэхэм лэжыгьэ хьасэхэм язытет янэплээгьу зэрэрамыгьэкIыгьэр ары. Псыр зэрыуцогьэ чыпIэхэм амал зэриIэкIэ кьарагьэчыгьэ, былым шьхьарыкохэм тапэрэ илэсхэм нахь дэгьоу ашауагьумагьэ, цыгьо-шьуае-хэр зыхьэсэ хьасэхэр кьыхагьэчхэзэ, бжыхьэсэ гектар минишу фэдизмэ шэ-наут зыхьэл үдхэр ахатакьозэ ахагьэ-кIодыкIыгьэх.

Мы лэжыбаным зыпыльхэ Иофшгьэ шьхьалэу зигуьу кьышыгьэр бжы-хьасэхэм язытет нахьшылу шьыгьэныр, ахэм минеральнэ чыгьэшлэхэмкIэ яшлүшлэгьэныр ары. Мы ИофшIэнхэм язэшлохыни зэрифэшпашуагьэу зыфа-гьэхьазырыгьэ. Хьызмэтшлалэхэм ящыкIэгьэ чыгьэшлүхэр кьызлэклагьэ-хьэагьэх. Ащ фэшыхьат бжыхьасэ-хэм алэклагьэхьашт минеральнэ гьо-мылэ тонн 2500-рэ фэдиз кьызэра-цэгьэхэр.

— Гьэтхэ лэжыгьэхэм яхэлхьа-ни тыфэхьазырэу тыпэгьокIы, — ялофшлагьэхэм кьахегьагьэ Пшыда-тэкьом. — Ахэр мыгьатхэ гектар мини 10-м ехьумэ ащытпхьышт. Ащ цы-шоу натрыфыр гектар 3900-мэ, ты-гьэгьазэр гектар 6400-м ехьумэ ащы-хэтлэхьашт. Ахэр зыщыдгьэбгьонхэ фэе чыгури жьогьагьэу шыль.

ИофшIэгьэ дэгьух Пшыдатэкьэ Су-лейман зигуьу кьытфшлэгьэхэр. Ары шьхьае ащ фэдиз бжыхьасэхэм чыгьэшлүхэр ахэлпхьанхэм ыкIи гек-тар минишлым ехьоу ажьогьагьэу шылыр бгьэушпэбыныш, игьом дэгьоу бгьэхьазырыныш, тыгьэгьазэрэ натрыфырэ анахь охьтэшлүхэм ащы-упхьыным, ахэм зэрифэшпашуагьэу адэ-лэжыныш бгьэбгьонхэм афэшI ищыкIэгьэ техникэри пIэкIэлэжыкьын фае.

АщкIэ районым ихьызмэтшлалэхэм ялофхэр сьдэу шытхэ? Сьд фэдиз тех-ника чыгьум игьэхьазырын, чылап-хьэхэм яхэлхьан, хьасэхэм ядэлэжьэн, ягьэбгьон апылыныхэу ахэм яIэр? Ахэр сьдэуштэу гьэтхэ губгьэ ИофшIэнхэм афежьэнхэм фэхьазырхэ? Хэта мы Иофхэм язэшлохынкIэ апэ итхэр, ауж кьинэхэрэр, зипшэрыль-хэр икьу фэдизэу зымыгьэцакIэхэрэр? Мы үпчIэхэм яджэуапхэр кьариты-жыныу зызфэдгьэзагьэр районым инженер шьхьалэу Гьонэжыкьыкьо Мухьдин.

— Техникэр гьэтхэ губгьэ Иоф-шIэнхэм афэгьэхьазырыгьэнымкIэ тиофхэр дэихэп. Мы аужырэ илэс зытлүшымы джары тызэрэпсэурэри, илэс кьэс коцьыри, натрыфыри, ты-гьэгьазэри дгьэбгьонхэ зыкIэтлэ-кIырэри.

Мы лэжыбаным тыхьызмэтшлалэ-хэм трактор 60 фэдиз яI. Ащ цы-

шэу 31-р жьоным, адрэхэр лэжыгьэ хьасэхэм адэлэжьэнхэм атегьэпсы-хьагьэх. Трактор 15-р фермер хьызмэтшлалэхэм яех. Мыш дэжыкьым хэгьэунэфыкIыгьэн фаер тапэрэ илэ-сым тиIэгьэхэ тракторыжьхэм афэ-дэу непэ ашлэжыкьэхэм, неущ хьасэм зыхахьэкIэ кьутэжыштыгьэхэм зэ-рафэмыдэжьхэр ары. Анахь хьыз-мэтшлалэшхохэу «Синдика-Агромер» «Киево-Журакимер» тракторэу яI-хэр IэкIыб кьэралыгьохэм кьа-цашыгьэхэу «Джон-Дир» ыкIи «Холанд» зыфаIохэрэм афэдэх. Тра-кторхэр зэкI пIомы хьунэу губгьом ихьанхэм, ИофшIэнхэм афежьэнхэм афэхьазырыгьэх.

Корр: Ар дэгьу. Адэ чыгури кьы-зэрэгьушпэу ар зэрагьэушпэбынэу губгьом рацэцгьэ культиваторхэм, диск онтэгьухэм, лашпэхэм сьд язытета? Тхьапша шьуилэхэр, икьуштхэ, хьазырхэ?

Гьо. М.: Чыгури зэрагьэушпэбырэ культиватор 28-рэ тиI. Ащ ызыны-кьом фэдизыр шьуамбгьоу гуахызэ (метри 8 — 12) Иоф зышIэхэрэм афэ-дэх. Ахэри, лэшпэшхоу ыкIи лэшпэ-жыгьэу тиIэхэри хьазырыгьэх. Арышп, чыгьум игьэушпэбынкIи тызгьэохьун цыIэп.

Ахэм ауж итыштыгьэ тыгьэгьазэм-рэ натрыфыр зэрыхалхьаштхэ сеякэхэр. Ахэм афэдэу 14 тиI. Хыр IэкIыб кьэралхэм кьацашыгьэхэу, зэтегьэпсыхьагьэхэу шытыгьэх. Лэжы-гьэхэр кьызыхьэкIыкIэ, ахэм зэра-дэлэжьэштхэ, уцыжьхэр зэрагьэ-кIодыштхэ, хьасэхэр зэрагьэжьэштхэ культиватор 21-рэ тиI. Ахэм ащы-цэу хыр IэкIыб кьэралхэм кьа-цашыгьэхэу шьуамбгьоу гозыхьэ-рэм афэдэх. ЗэкIэ ышпгьэкIэ зигуьу кьэсшыгьэ техникэр гьэцэклэ-жыгьагьэх, неп пIомы губгьом ипшэн-хэм фытегьэпсыхьагьэх.

Корр: КьызэрэлорэмкIэ, техни-кэу шьуилэм ибагьэки, ащ игьэцэклэжынкIи шьуилофхэр дэихэп. Джы кьытаIоба мы ИофшIэгьэ шлагьоу зигуьу кьэпшыгьэхэр зилэшлагьэхэр, цысэтэхьыпшэу лажьэхэрэр, гьэт-хэ губгьэ ИофшIэнхэм зэрифэ-шпашуагьэу зафэзгьэхьазырыгьэ хьызмэтшлалэхэр.

Гьо. М.: Апэу кьызэрэгьэжьэштыр анахь хьызмэтшлалэшхоу тиIэ «Ки-ево-Жураки» ары. Ащ трактори 6-у иIэхэр бэлахьэх, «Джон-Дирхэм» афэ-дэх, кIэх, непи нычэпи ямыIэу Иоф ашIэным фытегьэпсыхьагьэх. ЯсеякитIуи, культиваторишри, лаш-пэхэри хьазырыгьэх. Ахэр зыпкэ игьэ-цожыгьэнхэм зилахьышлү хэзы-шыгьагьэхэм ащыштыгьэх механикэу ЛыхьукIэ Теуцожь, слесархэу Алек-сандр Шевляк, Александр Меркуло-выр, зэшхэу Денис ыкIи Юрий Сер-гиенкэхэр.

Ящытхэу пIоныр яфэшпаш «Син-дика-Агро» зыфиIорэм имеханизатор-хэми. Трактор 11-у ыкIи чыгури зэ-рагьэушпэбышт, лэжыгьэр зэрыхал-хьашт техникэу яIэр зэкIэ бэшагьэу

агьэцэклэжыгьэх, ИофшIэнхэм афэ-хьазырхэу зэготэу шытыгьэх. Техникэр игьом дэгьоу гьэцэклэжыгьэным хьа-лэу фэлэжыгьэх механикэу Анцокьо Муратэ, механизаторхэу ЖакIэмыкьо Рэмэзанэ, Лыбзыу Асланэ.

Ауми шыкIагьэ горэхэри шыIа-хэп пIоныр тэрэзэп. Гьатхэм изы-фэгьэхьазырынкIэ афэлэжыштыр зэкIэ агьэцэклагьэ сфэлэштэп фирмэ-хэу «САМ», «Аскьэлай» зыфиIохэрэм, Теуцожь МТС-м. Мы хьызмэт-шлалэхэм техникэм игьэцэклэжынкIэ, ахэр губгьом ипшэнхэм фэ-гьэхьазырыгьэнхэмкIэ ИофшIэн дэхэклае джыри кьафэнагь.

Корр: Адэ фермер хьыз-мэтшлалэхэм ягьуьу кьэпшыгьэп, ахэр сьдэуштэу гьэтхэ губгьэ ИофшIэнхэм афэхьазырхэ?

Гьо. М.: ЗэкIэми зэфэдэу зыфа-гьэхьазырыгьэ сIорэп. Ау анахь дэгьоу мэкьумэцэ Iэмэ-псымэу яIэхэр губгьом ищэгьэнхэм игьом фытезгьэпсы-хьагьэхэр гьобэкьое фермерхэр арых. ШьытхукIэ зигуьу кьэпшыгьэн фаехэм ащыштыгьэх фермерхэу Уджыхьу Кема-лэ, Шьхьэлэхэ Мэдинэ, Уджыхьу Мухьдин. Ахэм зэкIэ ящыкIэгьэ тех-никэр яI ыкIи агьэцэклэжыгьэх.

Сьыгуьушпэ пэтыгьэ ЦыкIу Олэгьэи зипэцэ ЗАО-у «Рив-Агрор». Ащы игу-гьу кьэшIыгьэныр ифэшпаш. «КПК-8»-м фэдэ культиваторхэу чыгури рагьэушпэбынэу пIы яI. ЗэкIэри губ-гьом ихьанхэм фэхьазырыгьэх. Джащ фэ-дэу ИофшIэнхэм афызэтгьэрагьэпсы-хьэагьэхэ еутэкло агрегатитIури, лэ-жыгьэ хьасэхэм зэраделэжьэштхэ культиваторипIыри. Техникэу яIэр игьом зыпкэ изыгьэуцожыгьэхэм ащыштыгьэх механикэу Жэнэ Русланэ, механизаторхэу ЦыкIу Адамэ, Ехьулэ Асланэ. Кьыхьэзгьэхьожьы сшIои-гьор мы ышпгьэкIэ зигуьу кьэсшыгьэ техникэу яIэр имыкьу зыхьукIэ, яофисэу Краснодар дэтым зыфэны-кьохэ мэкьумэцэ Iэмэ-псымэхэр кьафигьэклонхэ ылэжыныу зэрэщы-тыр ары. Джащ фэдэ фирмэу «Син-дика-Агро» зыфиIорэм илофхэми язы-тет.

Корр: Ар дэгьу. Марышп бжы-хьэсэ гектар 10851-рэ шьуил, ахэшпашыгьашт чыгьэшлү тонн 2500-ри кьэшпашыгьэх. Адэ ахэр бжыхьэ лэжыгьэхэм зэралэклэ-жыгьэхьашт техникэ шьуила, ахэр хьазырхэ?

Гьо. М.: АщкIи тиофхэр дэгьух. Минеральнэ чыгьэшлүхэр бжыхьасэ-хэм зэрахатакьорэ «РУМ»-хэм афэдэу 14 тиI. ЗэкIэри ИофшIэнхэм афэхьа-зыр. Ащ фэшыхьат районымкIэ хьызмэтшлалэитIу — фирмэхэу «Ки-ево-Журакимер» «Синдика-Агромер» ИофшIэнхэм зэрафэжьэагьэхэр. Апэ-рэм мэфэ зыщыпIл хьугьэу азот зы-хэлэ чыгьэшлүхэр «РУМ»-кIэ, ятIонэрэм самолетымкIэ бжыхьасэ-хэм ахалхьэ. Ахэм ауж непэ-неущэу ихьаштыгьэх инвесторхэри, Iахьзэхэлэ ыкIи фермер хьызмэтшлалэхэри.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

ТЕМЫР КАВКАЗЫМ

ИофшIэлэлэхэр кьызэлэуахыгьэх

Кьэбэртэе-Бэлякьар Республикэр. ИкIыгьэ 2009-рэ илэсым Кьэбэртэе-Бэлякьар Республикэм кIэхэу промыш-леннэ предприятия 10 кьышызэлэуахыгьэ. Ахэм нэбгырэ мини 4-м ехьумэ ИофшIэлэлэхэр ашагьотыгьэх.

Бахьсан районым бизнес-инкубато-рэу шашыгьэм офис 40 хэт, ащ игьэ-псын сомэ миллион 43-рэ пэлүхьагьэ. Бизнес-центрэм ишIын хэхьэгьэ мил-лион 30-р федеральнэ гупчэм, милли-они 5-р — республикэ ыкIи милли-они 7-р — муниципальнэ бюджетхэм кьатлүштыгьэх. Бизнес гупчэр уахьтэм диштэрэ компьютер техникэIэ зте-гьэпсыхьагьэ, мыш бизнесменхэмрэ предпринимательхэмрэ яунэе бизнес зэхашэнымкIэ IэпыIэгьу цагьотышт.

Республикэм ирайон зэфэшхьафхэм амбулаториехэм, комбинатхэм, нэмыкI предприятияехэм Иоф ашIэнэу ащыра-гьэжыгьэ.

ТекIоныгьэм фэгьэхьыгьэ

Темыр Осетие. 2002-рэ илэсым кьышпэгьэжыгьэу республикэм спорт-сменхэм анахь кьушпэхэ лэагьэхэм ашы-гьухэм анэсынхэмкIэ гьэхьагьэхэр ашыгьэх. Кьушпэхэдэклоенгьэ зикIэсэ кIэлэ кузэу зэхьагьэр Осетием имы-закьоу чыпIэ зэфэшхьафхэм ащызэ-хашэрэ зэнэкьокьухэми ахэлажьэ.

2014-рэ илэсым кьалэу Шьачэ шыкIошт кIымэфэ Олимпиадэм тегьэу спортсменхэм шпэрэлы зыфашы-жыгьэ — джынэс зьдэмыкIоегьэхэ кьушпэхэ лэгиблымэ ашпэхьагьэ нэсы-штыгьэ ыкIи ахэм Олимпиадэм ибыракь-рэ Темыр Осетием ибыракьрэ аша-гьэлэштых. ЛэагаIэхэр «аIэ кьыра-гьэхьанхэм» фэгьэхьыгьэ ИофшIэбзэр рагьэжыгьэ, спортсменхэр зильэагьэ метрэ минишым кьэхьурэ кьушп-хьитIүмэ ашыгьухэм анэсыгьэхэх. Мы уахьтэм осетин кIалэхэр Кьыблэ Аф-рикэм ежыагьэх, ащ метрэ минипIым ехьу зильээгьэ кьушпэхэм «шы-теклонхэ» ягьухэлэ.

Бассейнхэр ашыштыгьэх

Краснодар краир. Краим ит ап-шэрэ еджапIэхэм шIэхэу бассейнхэм яшIын ащырагьэжьэшт. «Единая Рос-сия» зыфиIорэ партием ипрогра-мэу «Бассейн 500» зышIэм игьэцэклэ-краим шыфэжьэштых. Программэм кьызэрэдилытэрэмкIэ, институтхэм-рэ университетхэмрэ бассейнхэр ахашыгьэхэмэ, студентхэм япсауныгьэ гьэпытэгьэнымкIэ ыкIи кьызэтегьэ-нэгьэнымкIэ ишлүагьэ кьэклошт. Бас-сейнхэм ягьэпсын пэлүагьэхьашт уасэм ызыныкьэ единороссхэм кьаратынэу кьезэгьыгьэх, ызыпIанэ — регионым ипашэхэм кьыхалхьашт. Партие шьхьалэу тиIэм заявкэхэм яугьоин ригьэжьэагьэх. ШIэхэу краим иеджа-пIэхэм ащыцэу бассейнхэр апэу зы-щашыштхэр кьыхахьыштых. Партием икьутамэу Краснодар краим шьIэм иполитсовет исекретарэ игуадзэу Виктор Юрченкэм зэрэхигьэунэфыкIыгьэм-кIэ, технологиякIэхэр бгьэфэдэхэмэ, бассейнхэм яшIын кьын кьыпыкIыштэп — аудиториехэм азыфагу дэт дэпкь-хэр Iүпхьэхэмэ, ащ Иофыр кьыгьэпсын-кIэшт.

(Тикорр.).

ИСКУССТВЭМРЭ ЕГЪЭДЖЭНЫМРЭ

Зэнэкъокъухэзэ, яшлэныгъэ хагъахъо

ИскусствэхэмкIэ Адыгэ Республикэм икIэлэцIыкIу еджапIэхэм музыкэмкIэ ыкIи теориэмкIэ яолимпиадэ тыгъуасэ Мыекьуапэ щыкIуагъ. КIэлэеджакIохэм яшлэныгъэ зэрэхагъахъорэр, сэнаушygъу ахэлыр кызылэуахыным фэши еджапIэхэр IэпыIэгъу зэрафэхъухэрэр зэнэкъокъум кышыгъуагъ.

Олимпиадэм хэлажэрэмэ яшлэныгъэ уасэ фэзышIырэ купым ипашэу, АР-м культурэмкIэ изаслуженнэ ЮфышIэу Татьяна Неделко зэхэхэм кызырэцилуагъу, кIэлэеджакIохэр искусствэм нахъ куоу зэрэхагъахъуагъ пылтых. Къалэхэмрэ районхэмрэ яеджапIэхэм язэнэкъокъухэм апэрэ чIыпIэхэр къащыдэзыхыгъэхэр республикэ олимпиадэм хэлажыгъ.

— ИскусствэхэмкIэ Адыгэ республикэ колледжэу Тхыбысым Умарэ ыцIэ зыхыбэрэм шеджэнхэу чIэхъаштхэм тахэллээнэу олимпиадэм амалышIухэр къытетых, — кышылуагъ зэлукIэм АР-м культурэмкIэ изаслуженнэ ЮфышIэу, опыт ин зилэ кIэлэегъаджэу Шэуджэн Джансурэ. — Адыгэкъалэ, Мыекьопэ, Теуцожь, Джэдэжэ, Кошхэблэ, ТэхьутэмькIэе районхэм, Краснодар краим ащыщ кIэлэеджакIохэм тахэллээш, колледжым шеджэ зышIоигъохэр къазэрэхэкIыштхэм тицыхэ тель.

— Устэкъо Светэрэ Хьатх Симэрэ республикэ зэнэкъокъухэм ахэлэжээнхэр шэнышIу афэхъуыгъ, — еIо искусствэмкIэ Адыгэкъалэ икIэлэцIыкIу еджапIэ идиректорэу Мыгу Светланэ. — Музыкэр сэнэхъат афэхъу шIоигъу, олимпиадэм шIэныгъэу къыщыгъэлэагъорэм тегъэраза.

Я VIII — XX-рэ лэшIэгъухэм якомполитор цIэрыIохэм ятворчествэ ехылаагъу олимпиадэм ушэтынхэр кIэлэеджакIомэ щатыгъэх. Теориер анахъ дэгъоу зышIэрэмэ музыкальнэ Iэмэ-псымэхэмкIи мэкъамэхэр къырагъэ-лонхэ фэягъ. «МузыкэмкIэ сьд фэдэ шIэныгъа силэр? Музыкэр сэ кызырэгъурылорэр, музыкэмкIэ литературэмрэ тарихым хэхъэгъэ произведениехэмрэ» зыфэпIощтхэмкIэ кIэлэеджакIохэм яупчIыгъэх.

Анастасия Вандакуровам, Устэкъо Светланэ, Хьатх Симэ, нэмыкIхэми музыкэр ашIогъэшIэгъонэу, искусствэм тапэкIи зыфагъасэ ашIоигъоу къыталуагъ.

— ТикIэлэеджакIоу Анастасия Вандакуровар урыс унагъом щапIу. Адыгабээр дэгъоу ешIэ, — тегъэгуазэ искусствэхэмкIэ кIэлэцIыкIу еджапIэу ПэнэжыкIуае дэтым идиректорэу НапцIэкъо Тэмарэ. — Адыгэ музыкэр Анастасие икIас, Адыгеим икомполитормэ къакIэлэуичIэ.

ИскусствэхэмкIэ кIэлэцIыкIу еджапIэм ия 7-рэ класс А. Вандакуровар шеджэ. Ащ фортепианэмкIэ оредышIохэр къыригъэлонхэмкIэ НапцIэкъо Тэмарэ икIэ-

хагъахъо

лэегъадж, теориер НэмытIэкъо Аминэт регъашIэ.

Музыкэр сэнэхъат зыфэхъуштхэ кIэлэеджакIохэм яреспубликэ олимпиадэ дэгъоу кIуагъэ. Апэрэ чIыпIэхэр кыдэзыхыгъэхэм афэгъушIуагъэх. АР-м культурэмкIэ и Министерствэрэ культурэмрэ искусствэмрэкIэ АР-м иеджапIэхэм методикэмкIэ я Кабинетрэ зэхэщэгъэ олимпиадэм кыгъэлэагъуагъ кIэлэеджакIомэ яшлэныгъэ зэрэхагъахъорэр, лъэханым диштэу кIэлэеджакIомэ Iоф зыдашIэн фэе лъэныкьохэр.

Олимпиадэм апэрэ чIыпIэхэр къыщыдэзыхыгъэхэр: Литвинова Людмила — Инэм щыщ, Кондратович Наталья, ХьакIэмьз Дарин — Iури Мыекьуапэ, Устэкъо Светлан — Адыгэкъалэ. ЯтIонэрэ чIыпIэхэр Козетович Лизэ — Кошхэабл, Банникова Алинэ — Инэм, Демьяненко Еленэ — Мыекьуапэ, нэмыкIхэми кыдаыхыгъэх.

ИскусствэхэмкIэ еджапIэхэм яолимпиадэ хэлажыгъэхэр сурэтым итых.

Ушу — Дунаим изэнэкъокъу

Тибатырхэр Китаим макIох

Дунаим традиционнэ ушумкIэ изэнэкъокъухэу Китаим щыкIощтхэм ахэлэжыгъэх Адыгэ Республикэм иныбжыкIэхэр. Тренер-кIэлэегъаджэу Владимир Васильченкэм пэщэныгъэ адызэрэхэ тиспортсменхэу СтIашъу Ислям, СтIашъу Ерстэм, Иван Шевченкэм.

— Урысыем изэнэкъокъухэм тикIалэхэм дыштэ медалхэр къащыдаыхыгъэх, хэгъугум ихэшыпыкIыгъэ командэ аштагъэх, — еIо Владимир Васильченкэм. — Традиционнэ ушур спорт лъапкь кызырыкIоп. Олимпиадэ джэгунхэм ахагъэханым пылтых. Адыгеим ибатыр ныбжыкIэхэр дунэ медалхэм афэбэнэштых.

Гъогу чыжкэ техыгъэхэ тикIэлэеджакIохэм аужырэ уплэкIунхэр акIух, яспорт ухъазырыныгъэ хагъахъо. Тиспортсменхэм гушыIэгъу тазыфэхъум кызыщыгъужыгъэхэп. Ятренерхэм, зэнэкъокъухэм ахэлэжээнхэмкIэ IэпыIэгъу къафэхъугъэхэм зэрафэрэзэхэр къыталуагъ.

Тибатырхэм медалхэр къахынхэу афэтэлэ.

Футбол цыкIумрэ къоджэ спортымрэ

Хэлажэрэр нахыбэ хъушт

Къыблэ шъоальырым футбол цыкIумкIэ изэнэкъокъухэр Ейскэ щыкIуагъэх. ЗэлукIэгъухэм Адыгэ Республикэм икIэлэеджэкIо командэхэр ахэлэжыгъэх.

ЗэлукIэгъухэм команди 10 ахэлэжыгъэ. Адыгэ РеспубликэмкIэ Кошхэаблэ игурыт еджапIэу N 1-м зыщызыгъэсэрэ кIалэхэу 1993 — 1994-рэ илэсхэм къэхъугъэхэм пэщэныгъэ адызэрехъагъ тренер-кIэлэегъаджэу Юсуп Руслан. Тифутболист ныбжыкIэхэм яхэнэрэ чIыпIэр зэнэкъокъухэм къащыдаыхыгъ.

Шэуджэн районым иныбжыкIэ командэу «Нартыри» зэлукIэгъумэ ахэлэжыгъэ. Ростов ыкIи Астрахань хэкүхэм якомандэхэм тикIэлэеджакIохэр атекIохи, финалныкIом хэфагъэх. «Нартым» я 4-рэ чIыпIэр кызырэдихыгъэр гъэхъагъэкIэ фэтэлэагъу. Тренер-

хэу А. Лъэустэнджэлымрэ Р. Iэшхэмафэмрэ агъэсэрэ кIалэхэм ухъазырыныгъэ дэгъу къагъэлэагъуагъ. Р. Шынахъом, А. Iэшхэмафэм, М. Бгъуашэм гъогогъу пIырыплIэ къэлапчтэм Iэгъаор дадзагъ, зэхэщакIохэм анаIэ къащырадазгъ.

Футбол цыкIур еджапIэм нахышIоу щызэрагъэшIэным зэнэкъокъухэр фэгъэхыгъагъэх.

Адыгэ Республикэм футбол ешIапIэхэр цагъэпсыхэу аублагъэш, футболист ныбжыкIэхэм яIофхэри лъэкIуатэх. Къоджэ спортым зызэриуштомбгъурэм ишIуагъэкIэ, футбол ешIэ зышIоигъомэ япчыагъэ хэпшыкIэу хэхъо.

ТизэлукIэгъу гъэшIэгъонхэр

Пщынаом пчэгур къегъэбан

Оредусэу, музыкантэу Лыбзыу Аслъан Къыблэ шъоальырым, Москва, тилэпкьэгъухэр зыщыпсэурэ хэгъэгухэм ащызэлэшIэ. ПщынэмкIэ ащ къыригъэлорэ мэкъамэхэм уядэлэу зыхъукIэ, искусствэ лъагэр нэгум кыкIегъэуцо.

— Лыбзыу Аслъан къыдыгъэ-кIыгъэ дискхэм тшIогъэшIэгъонэу тядэлэу, концертхэу къытыхэрэм цIыфыбэ япIы, — еIо АР-м и Къэралыгъо Академическэ къэшпIокIо ансамблэу «Налмэсым» иартисткэу Хьакъуй Анжелэ. — Тызэгъусэу а зы концертхэм тахэлажыгъу бэрэ кыжхэжы. Сьдыгъуи тедэлэу тшIоигъу, кIэм лъэхъуш, тезэщырэн. «Налмэсым» икъэшпIуакохэр

пчэгум къыханхэкIэ такыкь заулэ къэнагъэу Лыбзыу Аслъан Iукагъэх. Музыкантым готхэу нэпэепл сурэтхэр атырахыгъэх. Лыбзыу Аслъан бзылфыгъэхэм я дунэ мафэ фэгъэхыгъэу артисткэхэм афэгъушIуагъ, мэфэки концертхэм япIынынхэу къыригъэлэагъагъэх.

Сурэтым итхэр: Лыбзыу Аслъанрэ «Налмэсым» икъэшпIуакохэмрэ.

НэкIубгъом итхэр зыгъэхъазырыгъэр ЕМТИЛЪ Нурбий.

Зэхэшыгъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

Къыдзыгъэжыгъэр: Адыгэ Республикэм лъапкь IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилэпкьэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор
шъхьалэр
ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зидэщыIэр:
385000,
къ. Мыекьуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм
иагъэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшгъэдэкIыжэ зы-
хыгъэр секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын IофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлэ-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыпIэ гъэлоры-
шIапI, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-
тыхэрэм машып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ къэзыгъ-
хыгъэхэм пшгъэдэ-
кIыжэ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым шылажыгъэхэ-
рэмрэ яепIыкIэ
зэтемыфэн ылэ-
кIышт. Гъэзет-
еджэхэм къыт-
фагъэхыгъэр тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкIи къэ-
зыгъыгъэхэм
алэкIэдгъэхъа-
жыыхэрэп.

Зыщыхаутыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекьуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
6411
Индексхэр
52161
52162
Зак. 586

Хэутынм
узщыкIэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00